

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 506: Lục Độ Vạn Hạnh, Thấy Điều Như Pháp Tinh Tấn Tu Hành, Mà Trong Lòng Chưa Từng Vương Bận Chút Gì

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 044)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Lục độ vạn hạnh, thấy điều như pháp tinh tấn tu hành, mà trong lòng chưa từng vương bận chút gì.】

Lục độ từ bố thí, trì giới, nhẫn nhục, tinh tấn, thiên định, đều thuộc về sự, thuộc về sự tướng. Hết thấy pháp thế gian và xuất thế gian vô lượng vô biên, tổng kết lại không ngoài năm cương lĩnh lớn này, tức là năm độ trước. Câu phía sau, “trong lòng chưa từng vương bận chút gì”, câu này chính là Bát-nhã Ba-la-mật. Về mặt sự tướng, thì có làm hay không? Làm! Phải nghiêm túc làm, phải nỗ lực làm, phải dốc hết tâm sức làm cho đến mức tận thiện tận mỹ, nhưng trong tâm vẫn như không có chuyện gì, sạch sẽ trong ngần, một mảy trần cũng không nhiễm. Không chỉ là làm xong việc rồi không nhiễm, mà ngay lúc đang làm cũng không nhiễm, như vậy quý vị mới đích thực là người tu học Đại thừa.

Chúng ta phải biết ở trong đây có mối quan hệ rất lớn, trong tâm hễ có một chút nhiễm trước thì đó chính là nghiệp luân hồi. Chỉ cần có một mảy may nhiễm trước, dẫn cho nghiệp quý vị làm là thiện nghiệp, thiện nghiệp là lợi ích chúng sanh, lợi ích xã hội, không phải vì tự lợi, thì đó là thiện nghiệp; trong Phật pháp nói thiện và ác, phạm những gì lợi ích cho chúng sanh thì đó là thiện, quả báo ở ba đường thiện. Nếu có một niệm là vì chính mình, hoặc là vì đoàn thể nhỏ của mình, đây là tâm tự tư tự lợi, thì đây chính là ác, quả báo ở ba đường ác. Cho nên chỉ cần trong tâm có một mảy may trước tướng, đều là nghiệp luân hồi, chúng ta nếu hiểu rõ sự thật này mới thấy đáng sợ. Chúng ta đang dùng tâm luân hồi, tâm luân hồi là gì? Vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, đây chính là tâm luân hồi. Cái gọi là ba tâm hai ý, quý vị dùng ba tâm: A-lại-da, Mạt-na, Đệ lục ý thức, đây là ba tâm; hai ý chính là Mạt-na thức và ý thức. Mạt-na gọi là ý căn, thức thứ sáu gọi là ý thức, hợp lại chính là hai ý. Dùng cái tâm

này, quý vị dùng tám thức năm mươi một tâm sở, thì đây gọi là tâm luân hồi. Việc làm lại là nghiệp luân hồi, mà quý vị còn muốn siêu việt lục đạo luân hồi sao, không có chuyện đó đâu! Không ra khỏi luân hồi, chịu khổ vô cùng vô tận, nói thật ra thì quá đáng sợ.

Nếu muốn trong đời này siêu việt luân hồi, bất luận quý vị làm nghề nghiệp gì, quý vị chỉ cần chuyển đổi cái tâm đó một chút, thì bất kỳ ngành nghề nào cũng đều là sự nghiệp Bồ Tát, lập tức liền chuyển biến. Sự nghiệp Bồ Tát làm như thế nào? Trong tâm ngoại trừ A Di Đà Phật ra thì không còn gì khác. Ngành nghề tôi làm, tôi dốc tâm dốc sức đi làm, làm đến mức tận thiện tận mỹ, phục vụ xã hội, phục vụ đại chúng. Không chỉ phục vụ, mà còn làm tấm gương cho đại chúng trong xã hội, thì sự nghiệp này liền biến thành sự nghiệp Bồ Tát. Phổ độ chúng sanh, để những người cùng ngành nghề học tập theo quý vị; trong công việc, trong đời sống chính là hành Bồ Tát đạo; Bồ Tát đạo, sự nghiệp Bồ Tát chưa từng rời khỏi phạm vi sinh hoạt thường ngày của chúng ta. Cái quan niệm này của chúng ta có thể chuyển đổi lại được hay không?

Hạnh của Bồ Tát là bố thí, ý nghĩa của bố thí rất rộng, những gì chúng ta nói trong bộ kinh này, chính là dốc hết tâm sức của mình, dốc hết thể lực của mình, vì hết thấy chúng sanh mà phục vụ, đây là bố thí. Trì giới là giữ gìn phép tắc, chẳng những giáo giới của Phật Đà chúng ta phải tuân thủ, mà pháp luật của quốc gia, quy ước của địa phương, thấy đều phải tuân thủ. Cho đến những phong tục tập quán, quan niệm đạo đức dù không thành văn bản, mọi thứ đều phải tuân thủ, đây gọi là trì giới. Nhẫn nhục chính là phải có lòng kiên nhẫn, đối người đối sự đối vật, phải có thể nhẫn, phải có thể nhường. Trong “Kinh Kim Cang”, Thế Tôn trong các hạnh Bồ Tát đặc biệt nhấn mạnh bố thí và nhẫn nhục, lục độ trong “Kinh Kim Cang”, duy chỉ có hai pháp này là được giảng nhiều nhất. Bố thí là tu phước, nhẫn nhục là giữ được phước báo, mới có thể giữ được, không thể nhẫn thì giữ không được.

Tôi nhớ những cuốn sách từng xem những năm đầu, bây giờ triều đại, tên người đều quên hết rồi, có một ghi chép như thế này. Có một gia đình nọ, chắc là làm quan cũng rất lớn, dường như là cử đại đồng đường (chín thế hệ cùng chung sống), điều này thật sự không dễ dàng. Thế nên Hoàng đế đều biểu dương ông ấy, đại gia tộc cử đại đồng đường, trong nhà trên dưới phổng chừng có một hai trăm người, cử đại đồng đường. Hoàng đế đến nhà ông ấy thăm hỏi: “Nhân khẩu nhà khanh đông như vậy, khanh dùng phương pháp gì mà có thể quản lý cái nhà này tốt đến thế, một đoàn hòa mục?” Vị lão tiên sinh này rất thú

vị, cầm bút liền viết ra hơn một trăm chữ “Nhẫn” tặng cho Hoàng đế, Hoàng đế vừa nhìn liền cười ha hả: “Nhẫn nhục, Nhẫn!” Sống chung với đại chúng mà không thể nhẫn, quý vị liền tiêu tùng. Ở trong gia đình có thể nhẫn, thì nhà cửa hòa thuận. Công ty xí nghiệp có thể nhẫn, thì ông chủ và nhân viên công ty xí nghiệp hòa thuận. Thế nên mới nói, gia hòa vạn sự hưng. Lão nhân này trả lời Hoàng đế rất thú vị, viết hơn một trăm chữ “Nhẫn”, không thể nhẫn thì không thể thành tựu.

Cho nên hạnh Bồ Tát, niệm niệm vì chúng sanh, niệm niệm đều vì lợi ích chúng sanh, không nghĩ đến bản thân mình. Nghĩ đến chính mình thì liền có phân biệt chấp trước, liền có vọng tưởng, điều quý vị tạo ra chính là nghiệp luân hồi. Trong luân hồi, nhân quả vô cùng đáng sợ! Đừng cho rằng bản thân mình, những việc tôi làm là thiện nghiệp, là việc tốt, tôi làm là Phật sự, nếu như quý vị không làm rõ ràng mọi bề sự lý, rất có khả năng tương lai đọa vào trong địa ngục, mà còn không biết tại sao lại đi đến đó. Sự việc này, chư vị có thể xem “Đại Thế Chí Bồ Tát Niệm Phật Viên Thông Chương” của Quán Đảnh Pháp sư. Pháp sư Quán Đảnh ở phần sau của bản chú giải này, nói ra người niệm Phật có một trăm loại quả báo khác nhau, có người niệm Phật vãng sanh thế giới Cực Lạc thành Phật, thượng thượng phẩm vãng sanh, sanh đến nơi đó liền thành Phật; có người niệm A Di Đà Phật lại đọa lạc vào trong địa ngục.

Lúc đó tôi đang làm học trò, nhìn thấy bốn sách này, thấy niệm Phật được quả thiện, chúng tôi không hoài nghi, là chuyện đương nhiên. Niệm Phật đọa địa ngục, tôi không có cách nào lý giải được. Người niệm Phật đâu không tốt cỡ nào, cũng đâu đến nỗi đọa địa ngục? Tôi liền đem chuyện này, đem cuốn sách này đi thỉnh giáo thầy Lý. Thầy Lý vừa nhìn: “Đây là vấn đề lớn, tôi không nói riêng với một mình ông, lúc tôi giảng kinh sẽ nói với đại chúng.” Thầy đã tuyên thuyết ra cho chúng tôi. Tuy miệng niệm Phật, nhưng trong tâm lại lấy Phật pháp làm công cụ kinh doanh để tự tư tự lợi, thế này liền đọa địa ngục, cái tội này nặng (*)! Người niệm Phật đâu cho dùng Phật pháp để buôn bán làm ăn kiếm chút tiền, mưu chút lợi, cũng không đến nỗi tội lỗi lớn đến thế. Nào ngờ trong đó có một đạo lý, là đã phá hoại hình tượng của Phật pháp, khiến tất cả đại chúng trong xã hội nảy sinh hiểu lầm đối với Phật giáo, cái tội này người đó phải gánh trên lưng, như thế thì nghiêm trọng rồi. Đây là phá hoại uy tín của Tam Bảo, chướng ngại tín tâm tu học Phật pháp của biết bao nhiêu người, họ phải gánh vác nhân quả lớn như vậy. Chúng ta thử nghĩ xem, đọa địa ngục là điều tất yếu, điều đó không còn gì để nói.

Cho nên từng ly từng tí trong chốn Phật môn, chúng ta không thể không cẩn thận, không thể không cẩn trọng. Còn có một điều nữa chính là vật của Tam Bảo, làm hư hỏng vật của Tam Bảo, trộm cắp vật của Tam Bảo, đều là đọa địa ngục A-tỳ. Sự việc này, chúng ta trước đây cũng nghĩ không thông. Đồ đạc trong đạo tràng, không qua sự đồng ý của chủ nhân đạo tràng, chỉ là lén lút lấy một chút mang về nhà, làm gì có tội lỗi lớn đến như vậy? Không ngờ tới nó lại nghiêm trọng như thế. Kết tội từ chỗ nào mà kết? Vừa nhìn từ trên giới luật, chúng ta liền hiểu được ý nghĩa này: người bình thường trộm cắp đồ của một người, quý vị trộm có nhiều hơn nữa, quý vị cũng chỉ nợ của một người, cái tội này nhẹ. Quý vị trộm của họ mười vạn, trộm của họ một trăm vạn, nợ của một người, tội này nhẹ. Nếu tài vật này là tài vật của chính phủ Singapore, tài vật của quốc gia, cho dù là một đồng, quý vị trộm cắp, thì rắc rối của quý vị lớn rồi. Tại vì sao? Một đồng này là của chính phủ Singapore, tiền của chính phủ từ đâu mà có? Là tiền thuế của bá tánh, tức là tất cả quốc dân của Singapore, quý vị đều đã trộm của họ, rắc rối này lớn rồi, khoản nợ này muốn đền trả thì rất phiền phức. Kết tội là kết tội như thế đó, tội này liền nặng. Tuy trộm rất ít, nhưng tội lại vô cùng nặng, vì quý vị biến thành trộm đồ của rất nhiều người.

Vật của Tam Bảo lại càng không thể lường được! Tam Bảo không có giới hạn quốc gia, không chỉ không có giới hạn quốc gia, mà còn không có giới hạn cõi Phật, tận hư không khắp pháp giới, tất cả mười phương ba đời trong hết thảy cõi nước chư Phật, Tam Bảo đều có phần. Nếu quý vị trộm của Tam Bảo một cây kim một sợi chỉ, một đồng, một cắc, thì cái tội đó không có cách nào tính được, không thể tính rõ được đâu, cho nên đọa địa ngục A-tỳ, phương pháp kết tội của nó là như thế. Cho nên muốn trộm, trộm của một người không thành vấn đề, nhưng ngàn vạn lần đừng nên trộm đồ của chính phủ và vật của Tam Bảo. Chúng ta mới thấu tỏ được nguyên do là như thế, nếu không thì sao lại có thể nặng đến thế! Chúng ta tuyệt đối không dám lơ là thiếu cảnh giác, cho rằng việc này không có quan hệ gì lớn, nhưng trộm cắp lại rất dễ phạm, vô cùng dễ phạm. Thí dụ phong bì, giấy viết thư dùng cho việc công, dùng cho thường trụ, tùy tiện lấy ra để viết thư riêng tư, thường trụ đã đồng ý cho quý vị chưa? Quý vị cũng không nói, đây chính là phạm tội trộm cắp. Thật sự là phải vô cùng cẩn thận cẩn trọng. Đồ để ở bên ngoài nhằm kết duyên, cái đó không sao, quý vị có lấy nhiều một chút, đó là để kết duyên với quý vị, tặng cho quý vị, nhưng nếu không phải đồ kết duyên thì không được. Vật của thường trụ dầu một tờ giấy cũng không được đụng tới, điều này chúng ta nhất định phải rõ ràng, phải hiểu rõ. Cho nên

lục độ phải từng thứ từng thứ một như pháp tinh tấn tu hành, trong tâm sạch sẽ trong ngần, như không có chuyện gì.

Chú thích:

(*) Ở đoạn giảng: “lấy Phật pháp làm công cụ kinh doanh để tự tư tự lợi”, Lão Hòa thượng đang nghiêm khắc cảnh báo những hành vi mượn danh Phật giáo để trục lợi cá nhân, lừa gạt tín đồ, “buôn thần bán thánh” hoặc lợi dụng lòng tin của chúng sanh để vơ vét tiền của, làm hoen ố thanh danh của Tam Bảo.

Đối với quý đạo hữu, Phật tử mở cửa hàng phát hành văn hóa phẩm Phật giáo (như tượng Phật, kinh sách, pháp phục, nhang đèn...) với tâm niệm làm ăn ngay thẳng, giá cả hợp lý nhằm cung cấp phương tiện, tạo điều kiện thuận lợi cho đại chúng tu học, thì đây là nghề nghiệp chân thiện (thuộc về Chánh mạng trong Bát Chánh Đạo). Việc thu lợi nhuận chính đáng để mưu sinh, nuôi dưỡng gia đình và duy trì hoạt động cửa hàng là hoàn toàn đúng đắn, không hề có tội, mà ngược lại còn đang gieo duyên lành sâu rộng với Tam Bảo. Tội lỗi chỉ thực sự hình thành khi con người khởi tâm tham lam, dối trá, làm cản trở tín tâm của xã hội đối với đạo Phật.